

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

487

Vragen van het lid **Saris** (Nieuw Sociaal Contract) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat schijnzelfstandigen worden ingezet bij de renovatie van het Binnenhof in aanvulling op eerdere vragen over hetzelfde onderwerp van de leden Van Kent en Dijk (beiden SP) (ingezonden 24 oktober 2025).*

Antwoord van Minister **Keijzer** (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening), mede namens de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 26 november 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de waarschuwing van vakbonden FNV en CNV en de brancheorganisatie Aannemersfederatie dat er bij de grootschalige renovatie van het Binnenhof gebruik wordt gemaakt van schijnzelfstandigen?¹

Antwoord 1

Ja, wij hebben kennisgenomen van het artikel in het Financieele Dagblad. De vakbonden FNV en CNV hebben geen contact opgenomen of een waarschuwing gemeld bij het Rijksvastgoedbedrijf dat verantwoordelijk is voor de renovatie van het Binnenhof.

Vraag 2

Heeft u tevens kennisgenomen van de melding van de vakbonden, dat zij geen toegang krijgen tot de bouwplaats en daardoor geen volledig zicht hebben op de situatie, waardoor het niet duidelijk is om hoeveel schijnzelfstandigen het gaat?

Antwoord 2

In het Financieele Dagblad wordt verwezen naar deze melding. Bij het Rijksvastgoedbedrijf is geen verzoek ontvangen van FNV en CNV om een bezoek te brengen aan de bouwplaats. Op de bouwplaats gelden veiligheidsmaatregelen, waardoor deze niet vrij toegankelijk is. Dit geldt voor meer bouwplaatsen in Nederland. Vanwege de veiligheidsbeperkingen is het maken van een afspraak voorafgaand aan het verkrijgen van toegang tot de

¹ Nieuws.nl, 22 oktober 2025, «Bonden waarschuwen: schijnzelfstandigen bij renovatie Binnenhof» (nieuws.nl/economie/bonden-waarschuwen-schijnzelfstandigen-bij-renovatie-binnenhof)

bouwplaats noodzakelijk. Van een van de aannemers hebben wij vernomen dat op 27 oktober jl. contact is opgenomen. Dit heeft nog niet geleid tot een afspraak om de bouwplaats te bezoeken.

Vraag 3

Deelt u de mening dat juist de Rijksoverheid een voorbeeldfunctie heeft, zich aan haar eigen wetten moet houden en dat schijnzelfstandigheid en daarmee misbruik van werknemers effectief moet worden aangepakt en bestreden?

Antwoord 3

Ja, het kabinet is van mening dat de Rijksoverheid zelf het goede voorbeeld moet geven bij de uitvoering van beleid en zich aan geldende wet- en regelgeving moet houden. In dat kader wordt het aantal (potentieel) schijnzelfstandigen binnen het Rijk zo snel mogelijk naar nul afgebouwd, voor 1 januari 2026. Hiervoor is eerder ook een circulaire ontwikkeld, waarmee ieder departement is opgeroepen om in hun inhuurbestand bij te houden wat de ondernemingsvorm van een inhuurkracht is. Over de voortgang van het afbouwen van het aantal (potentieel) schijnzelfstandigen bij de Rijksoverheid wordt u – conform de motie Boon – op korte termijn geïnformeerd door de Minister van BZK.

Vraag 4

Heeft u eerder signalen ontvangen dat er bij de renovatie van het Binnenhof mogelijk sprake zou zijn van de inzet van schijnzelfstandigheid?

Antwoord 4

Nee.

Vraag 5

Zo ja, welke acties zijn er ondernomen om schijnzelfstandigheid te voorkomen op de bouwplaats van het Binnenhof?

Antwoord 5

Van ondernemingen die contracten afsluiten met de Rijksoverheid en dus ook met het Rijksvastgoedbedrijf wordt verwacht dat zij werken volgens wettelijke kaders en regelgeving. Dit is ook in de contracten van het Rijksvastgoedbedrijf geborgd middels een aantal uniforme bepalingen. Gedurende de uitvoering wordt door het Rijksvastgoedbedrijf risicogestuurd getoetst op de werkwijze en het naleven van de processen door de opdrachtnemer. Daarnaast is dit onderwerp van gesprek in de voortgangsoverleggen met de opdrachtnemer en wordt de opdrachtnemer – indien noodzakelijk – gewezen op het strikt naleven van de wettelijke en contractuele bepalingen. Bij een overtreding zullen passende maatregelen worden genomen door het Rijksvastgoedbedrijf.

Vraag 6

Heeft er contact plaatsgevonden met de Belastingdienst vanuit het horizontaal toezicht waar het Ministerie van VRO danwel BZK onder valt, om deze situatie met de Belastingdienst te bespreken?

Antwoord 6

Het Rijksvastgoedbedrijf kan melden dat de Belastingdienst contact heeft opgenomen met het Rijksvastgoedbedrijf.

Vraag 7

Vindt u het voorstelbaar dat er überhaupt zelfstandigen werkzaam kunnen zijn op de bouwplaats van het Binnenhof, zonder onder gezag van een werkgever te staan, aansprakelijk voor eigen handelen, en geheel vrij om eigen werkzaamheden vorm te geven?

Antwoord 7

Ja. Daar waar het mogelijk is om voor eigen rekening en risico te werken, en waar geen sprake is van gezag, kunnen zelfstandigen worden ingezet. Dat geldt ook voor de renovatie van het Binnenhof. In algemene zin geldt dat van ondernemingen die contracten afsluiten met de Rijksoverheid en dus ook met het Rijksvastgoedbedrijf wordt verwacht dat zij werken volgens wettelijke

kaders en regelgeving. Dit is ook in de contracten geborgd. Dat betekent overigens niet dat er geen ruimte is voor zelfstandigen binnen de Rijksoverheid.

Vraag 8

Wat is de rol, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van aannemer Heijmans en bemiddelaar Magnet in de naleving van wet- en regelgeving?

Antwoord 8

Zie antwoord op vraag 5.

Vraag 9

Gaat u eventuele fiscale- en arbeidsrechtelijke schade verhalen op deze (onder)aannemers?

Antwoord 9

Van ondernemingen die contracten afsluiten met de Rijksoverheid en dus ook met het Rijksvastgoedbedrijf wordt verwacht dat zij werken volgens wettelijke kaders en regelgeving. Dit is ook in de contracten van het Rijksvastgoedbedrijf geborgd. Bij constatering van een overtreding zullen passende maatregelen worden genomen door het Rijksvastgoedbedrijf.

Vraag 10

Zou u deze vragen één voor één willen beantwoorden?

Antwoord 10

Ja.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Van Kent en Dijk (beiden SP), ingezonden 23 oktober 2025 (vraagnummer 2025Z19186).